

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

26 Purwanchal National Daily

सूचना

कुरीति छ जतासुकै हिमाल, पहाड, तराई आजैबाट रोकौं सबै मिलि बाल विवाहलाई ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वर्ष : २६ अङ्क : १७३ पृष्ठ : ४ बितामोड वि.सं. २०७८ वैशाख २९ गते बुधवार (Wednesday, May 12, 2021) नेपाल सम्वत् १९८१ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु : ५/- भारतमा बाह्य : ४/-

भापाका चार युवा दुबईमा अलपत्र

भापा, वैशाख २८। एक महिनाअघि वैदेशिक रोजगारीका क्रममा खाडी मुलुक दुबई पुगेका भापा कमल गाउँपालिकाका चार युवा अलपत्र परेका छन् ।

स्थानीय दलालमार्फत गत चैत २० गते दुबई पुगेका ती युवाले भने अनुसार काम नपाएपछि कमल-७ रोडरियाका निकेश मगर, निरज मगर, सुमन सुवेदी र हरि खड्का अलपत्र बन्न पुगेका हुन् ।

काम नपाएपछि त्यहाँ खान र बस्न नै समस्या भएको पीडित युवाको भनाइ छ । ती सबै युवालाई भापा, गौरादह-१ का विक्रम राई र लालबहादुर गजमेरले दुबईको चकलेट फ्याक्ट्रीमा काम दिने भन्दै जनही रु एक लाख ७० हजार असुलेर भ्रमण प्रवेशाज्ञामा विदेश पठाएका थिए । भनेअनुसार काम पाउन नसक्दा भोकै बस्नुपर्ने अवस्था आएको पीडित युवा निरज मगरले बताए ।

सामाजिक सञ्जालमा आफ्ना पीडा राख्नुहुँदै पीडित युवा निरजले जति छिटो उद्धार गरिदिन आग्रह गर्नुभएको छ । यहाँ हामी एकै ठाउँमा कोचिएर भोकै बस्नु परेको छ- उहाँले भने- विदेशको सपना देखाएर हामीलाई यहाँ विजोग बनाए, हामीलाई जतिसक्ने छिटो घर पठाउने व्यवस्था गरिदिनुपर्नेछ ।

विदेश पठाउने प्रतिनिधिलाई भने पनि आलटाल गरिआएको सुमनकी आमा साविता सुवेदीले बताए । उहाँले विदेशमा गएर मासिक कम्तीमा रु एक हजार ड्याम्स पाउने भनेर विदेश पठाएका हुन् । अहिले विदेश पठाउने दलालमध्येका विक्रम राईले भने अनुसार काम दिलाउन नसकिएको तर अन्यत्र काम गर्न नमानेका कारण समस्या आएको बताउँछन् ।

जोगमाईमा एक संक्रमितको मृत्यु

इलाम, वैशाख २८। इलामको माईजोगमाईमा कोरोनाको संक्रमणबाट एक जनाको मृत्यु भएको छ ।

मृत्यु हुनेमा वडा नं. ५का ९४ वर्षीय बुद्ध रहेको माईजोगमाई स्वास्थ्य शाखा प्रमुख रामशंकर देवले जानकारी दिए । स्वास्थ्यमा समस्या आएपछि उनलाई वैशाख १३ गते अस्पताल ल्याइएको थियो ।

वैशाख १४ गते पीसीआर परिक्षण गर्दा उनमा संक्रमण पुष्टि भएको थियो । उपचारको क्रममा उनको मेची अञ्चल कोभिड अस्पतालमा मृत्यु भएको हो । योसँगै इलाममा नयाँ भेरियन्ट सहितको कोरोनाबाट मृत्यु हुनेको संख्या ६ पुगेको छ । माईजोगमाईमा हाल कोरोनाबाट ५ जना संक्रमित भइसकेका छन् ।

अक्सिमिटरको कालोबजारी

- ७००को सामान ३५००मा विक्री
- ८६५ थान अक्सिमिटरसहित सात जना पक्राउ

काठमाडौं, वैशाख २८। अक्सिजन लेभल नाप्न प्रयोग हुने अक्सिमिटरको कालोबजारी भइरहेको छ । कोरोना संक्रमणको दर बढे लगत्तै अक्सिमिटरको कृत्रिम अभाव सृजना गरिएको छ ।

७/८ सय रुपैयाँ पर्ने अक्सिमिटरलाई ३५ सय रुपैयाँसम्म लिएर विक्री गर्ने गरेको पाइएको छ । प्रहरीले कालोबजारी गर्नेलाई पक्राउ तथा कारवाही पनि गरिरहेको छ । यसैबीच काठमाडौंका विभिन्न क्षेत्रमा अनुगमनका क्रममा लुकाईछिपाई अवैध रूपमा अक्सिमिटर विक्री वितरण गर्ने सात जनालाई पक्राउ गरी कारवाही गरिएको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयका अनुसार विल विजक नभएको, निर्माण कम्पनीको नाम, ठेगाना र बारकोडसमेत नभएको, न्यून गुणस्तरको अक्सिमिटर विक्री वितरण भइरहेको भन्ने विशेष सूचनाका आधारमा अनुगमन गर्दा उनीहरूलाई पक्राउ गरिएको हो । अनुगमनमा काठमाडौं प्रशासनसँगै महानगरीय अपराध महाशाखा, औषधि व्यवस्था विभाग र वाणिज्य विभागको समेत सहभागिता थियो ।

काठमाडौं प्रशासनले मंगलवार एक सूचना जारी गरी उनीहरूबाट ८६५ थान अक्सिमिटर बरामद भएको र पक्राउ परेका सातै जनालाई कानूनी कारवाही अघि बढेको जनाइएको छ ।

पक्राउ पर्नेमा बायोप्लस फर्माका सञ्चालक २९ वर्षीय शिखर श्रेष्ठ, बाजुरा घर भएका २१ वर्षीय धुमराज उपाध्याय, नानोटेक फर्माका सञ्चालक २७ वर्षीय शेषकान्त अधिकारी, चिराप् केडी गुप्ता ३९ वर्षीय पुष्कर घिमिरे, अहा इण्डस्ट्रिज प्रा. लि.का सञ्चालक ४४ वर्षीय विशाल आचार्य, सिन्धुपाल्चोक घर भएका २९ वर्षीय सन्तोष भण्डारी र भारत राजस्थान घर भएका ५५ वर्षीय जगदीशप्रसाद रानासिरिया रहेका छन् ।

प्रहरीले उनीहरूको विभिन्न फर्मा तथा औषधी पसलबाट ७ सय ६५ थान अक्सिमिटर बरामद गरेको महाशाखाका एसपी कृष्ण कोइरालाले जानकारी दिए । प्रहरीले बरामद गरेको केही अक्सिमिटर नक्कली र कम गुणस्तरको समेत भएको खुलेको छ ।

त्यस्तै, अहा इण्डस्ट्रिज प्रा. लि.का सञ्चालक ४४ वर्षीय विशाल आचार्यले डीएण्डडी इन्टरप्राइजेज, न्युरोड मार्फत चीनबाट मास्कको डोरी ल्याउँदा सोही तुनाको बक्सामा अक्सिमिटर लुकाएर ल्याएको खुलेको छ । उनीहरूले ६/७ सय पर्ने अक्सिमिटर २२ सयभन्दा बढी मूल्यमा विक्री गर्ने गरेको खुलेको छ ।

पक्राउ परेका सबैलाई कालोबजारी ऐन अन्तर्गत कारवाहीको प्रकृया अगाडि बढाइएको छ । साथै, अन्यको संलग्नतावारेर प्रहरीले अनुसन्धान अघि बढाइएको छ । पछिल्लो समयमा अत्यावश्यकवस्तुको अभाव सिर्जना

हेलिकोप्टरको बढी शुल्क नलिन निर्देशन

काठमाडौं, वैशाख २८। आर्कस्मिक उद्धारका नाममा हेलिकोप्टर कम्पनीले तोकेभन्दा बढी शुल्क लिएको भनी विभिन्न सञ्चारमाध्यममा आएको समाचारप्रति नियामक नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण (क्यान) ले आफ्नो गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएको छ ।

प्राधिकरणले विज्ञप्ति जारी गर्दै कोरोना सङ्क्रमित यात्रुलाई ओसारपसार गर्दा हेलिकोप्टर कम्पनीले लिने गरेको अतिरिक्त शुल्कलाई अफ न्यून गर्न प्राधिकरणले सबै हेलिकोप्टर कम्पनीलाई निर्देशन दिइसकेको स्पष्ट पारेको छ ।

यस्तै, उडानमा विचौलियामार्फत हुन सक्ने अवाञ्छित गतिविधिलाई कडाइका साथ नियन्त्रण गर्न सबै हेलिकोप्टर कम्पनीलाई सम्पर्क कर्मचारी र टेलिफोन नम्बरसमेत सार्वजनिक गर्न निर्देशन दिएको क्यानले जनाएको छ ।

क्यानको निर्देशन बमोजिम हेलिकोप्टर कम्पनीले सरकारले तोकेको प्रतिघण्टाको भाडादरमा समेत सहूलियत प्रदान गरी उडान सञ्चालन गरिरहेको तर कोभिड-१९ सङ्क्रमित यात्रु बोक्नु पर्दा भने त्यस यात्रुको व्यवस्थापन एवम् चालक दल तथा अन्य संलग्न कर्मचारीको स्वास्थ्य जोखिमवापत थप अतिरिक्त शुल्कसम्बन्धी हेलिकोप्टर कम्पनीले लिँदै आएको पाइएको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । निर्धारित शुल्कभन्दा बढी रकम नलिन तथा यस सम्बन्धमा कुनै किसिमको गुनासो भए प्राधिकरणको देहायका पदाधिकारीलाई सम्पर्क गर्नसमेत क्यानले सबैमा हार्दिक अनुरोध गरेको छ ।

सम्पर्क व्यक्ति: ज्ञानेन्द्र भुल (उपप्रबन्धक, उडान अनुमति शाखा सम्पर्क नं : ९८५११३५०९१) यसैबीच हवाई सेवा सञ्चालकहरूको छाता

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

गर्ने, कालोबजारी गर्ने र बढी मूल्य लिएर सेवा दिने गतिविधि नियन्त्रणमा निर्यात अनुगमन भइरहेको छ । सो क्रममा प्रहरीले बढी भाडा लिने व्यक्तिहरूलाई पक्राउ गरी कारवाही गरिरहेको छ भने अक्सिजन सिलिन्डर सञ्चालन अभियान समेत जारी छ । अस्पतालले समेत चर्को शुल्क लिने गरेको गुनासो आएकोले अनुगमन भइरहेको प्रशासनले जनाएको छ ।

पूर्वराजा कोरोना संक्रमणमुक्त

काठमाडौं, वैशाख २८। पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाह कोरोनाभाइरस सङ्क्रमणबाट मुक्त भएका छन् ।

थापाथलीस्थित नर्भिक अस्पतालका अनुसार उनको दुई दिनअघि परीक्षणका लागि स्वाबको नमूना दिइएको थियो । 'अस्टि सांभ रिपोर्ट' आएको थियो । अब उहाँ डिस्चार्ज हुनसक्ने अवस्थामा हुनुहुन्छ- अस्पतालका जनसम्पर्क विभाग प्रमुख सोमनाथ वास्तोलाले भने ।

उनकी पत्नी कोमल शाहको अवस्था पनि सुधोरामुक्त रहेको बताइएको छ । उनलाई दिनुपरेको अक्सिजनको मात्रा घटाइएको वास्तोलाले जानकारी दिए । कोरोनाभाइरस सङ्क्रमणका कारण नर्भिकमै भर्ना भएका पूर्वप्रधानमन्त्री फलनाथ खनाल भने डिस्चार्ज भइसकेका छन् । भारतमा कुम्भमेलामा सहभागी भएर फर्किए लगत्तै पूर्वराजदम्पतीमा कोरोनाभाइरस सङ्क्रमण (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

नागरिकको जीवन रक्षा गर्न आदेश

काठमाडौं, वैशाख २८। सर्वोच्च अदालतले कोभिड-१९ बाट नागरिकको जीवन रक्षाका लागि तत्काल प्रभावकारी ढंगले काम गर्न सरकारका नाममा अन्तरिम आदेश जारी गरेको छ ।

न्यायाधीश बमकुमार श्रेष्ठको एकल इजलासले कोरोना भाइरस नियन्त्रणका लागि आवश्यक औषधि र अक्सिजनको आपूर्ति सहज बनाउन तथा थप साधनयुक्त अस्पताललगायत पूर्वाधार तत्काल तयार गर्न मंगलवार आदेश जारी गरेको हो । थप साधनयुक्त अस्पतालहरू सञ्चालन गर्ने गराउनेतर्फ आवश्यक पहल गर्नुपर्नेसमेतका समस्याहरूको समयमै आवश्यक सम्वोधन हुनुपर्ने अवस्था देखिएकोले आवश्यक पर्ने औषधि र अक्सिजनको आपूर्ति सहज बनाउनु- आदेशमा भनिएको छ- अस्पतालहरूमा विरामीको चापलाई ब्याल गरी जनशक्तिको आपूर्ति तत्काल गर्नु ।

नागरिकको जीवनसँग प्रत्यक्ष चासो राख्ने सरोकार पक्षको प्रतिनिधित्वसमेत हुने गरी एउटा कार्यसमितिको निर्माण गरी समस्या समाधान प्रभावकारी ढंगले गर्न गराउन स्वास्थ्य तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई आदेश दिइएको छ ।

कोरोना संक्रमणको महामारीबाट बचाउन परमादेशको माग गर्दै अधिवक्ता शैलेन्द्रप्रसाद अम्बेडकरले सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन दायर गरेका थिए ।

कोभिड-१९को भारतीय प्रकार 'विश्वव्यापी चिन्ता'

काठमाडौं, वैशाख २८। विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन डब्ल्यूएचओले भारतमा पाइएको कोरोनाभाइरसको प्रकारलाई विश्वव्यापी चिन्ताको भेरिअन्टको रूपमा वर्गीकरण गरेको छ ।

प्रारम्भिक अध्ययनहरूले बी.१.६१७ भेरिअन्ट अन्य प्रकारभन्दा सजिलै फैलिने देखाएको बताउँदै डब्ल्यूएचओले यस विषयमा थप अध्ययन आवश्यक परेको बताएको छ । डब्ल्यूएचओको अनुसार सो प्रकार ३० भन्दा बढी मुलुकहरूमा फैलिसकेको छ ।

युक्रे, दक्षिण अफ्रिका र ब्राजिलका भेरिअन्टहरूलाई पनि डब्ल्यूएचओले उस्तै प्रकारले वर्गीकरण गरेको छ । कुनैपनि प्रकारलाई डब्ल्यूएचओले चिन्ताको प्रकारमा वर्गीकरण गर्दा सहज सङ्क्रमण, गम्भीर

लक्षण, एन्टीबडीको कम प्रभावकारिता र उपचार एवम् खोपको कम प्रभावकारिताको आधार हेर्ने गर्छ । भारतमा खतरनाक दोस्रो लहर फैलिनुको कारण यो प्रकार हो कि होइन भनेर अध्ययन भइरहेको छ । मङ्गलवार भारतमा तीन लाख २९ हजारभन्दा बढी सङ्क्रमण र ३,८७९ मृत्यु पुष्टि भएको छ । विज्ञहरूले कोभिडको खास सङ्ख्या योभन्दा निकै धेरै हुनसक्ने दावी गरेका छन् ।

राजधानी दिल्ली लगायतका धेरै स्थानहरूमा गम्भीर सङ्क्रमण बढिरहेका अक्सिजनको अभाव भएका छन् । आन्ध्र प्रदेशका स्थानीय समाचारपत्रहरूले तिरुपतिको एक अस्पतालमा अक्सिजनको आपूर्तिमा ढिलाइ हुँदा सोमवार राति

११ जनाको मृत्यु भएको विवरण प्रकाशन गरेका छन् ।

भारतीय सरकारले नयाँ भेरिअन्ट र भारतको दोस्रो लहरबीच सम्बन्ध भएको बताए पनि सो सम्बन्ध स्पष्ट स्थापित गर्न सकेको छैन । भारतका थुप्रै राज्यहरूले गत महिना लकडाउन या कर्फ्यु या निषेधाज्ञा जारी गरेका छन् । प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको सरकारमाथि राष्ट्रव्यापी लकडाउन लगाउन दबाव बढिरहेको छ । मोदीमाथि हिन्दू मेला र

चुनावमा ठूलो भीड जम्मा हुन नरोक्नेको आरोप पनि लागेका छन् । सोमवार दिल्लीका स्वास्थ्यमन्त्रीले अब तीन या चार दिनलाई पुग्ने खोप मात्रै बाँकी रहेको बताएका छन् । भारतको खोप कार्यक्रम अन्तर्गत अहिलेसम्म २.५ प्रतिशत जनसङ्ख्याले खोपको दुई मात्रा प्राप्त गरेका छन् ।

डब्ल्यूएचओका प्राविधिक प्रमुखले सोमवार अहिले उपलब्ध खोपहरूको भारतीय प्रकारमाथि प्रभावकारिता कम हुनसक्ने देखिएको बताए पनि उसले अहिलेसम्म

भारतमा कोभिड संक्रमित घट्न थाले

नयाँ दिल्ली, वैशाख २८। भारतमा कोरोनाभाइरस (कोभिड-१९) बाट संक्रमित हुने व्यक्तिको संख्यामा केही कमी हुन थालेको छ । कोभिड-१९ बाट प्रभावित धेरै राज्य र शहरमा निषेधाज्ञा, लकडाउन र प्रतिबन्धहरू घोषणा गरिएसँगै संक्रमितको संख्या घट्न थालेको पाइएको छ ।

भारतको केन्द्रीय स्वास्थ्य तथा परिवार कल्याण मन्त्रालयले विगत २४ घण्टामा तीन लाख २९ हजार ९४२ जना नयाँ संक्रमित थपिएको जनाएको छ । योसहित भारतमा हालसम्म कुल संक्रमितको संख्या दुई करोड २९ लाख ९२

हजार पुगेको छ ।

यसैबीच, कोभिड-१९ को महामारीका कारण २४ घण्टामा थप तीन हजार ८७६ जनाको मृत्यु भएको छ । योसहित भारतमा कोरोनाभाइरसको संक्रमणबाट मृत्यु हुनेको संख्या दुई लाख ४९ हजार ९९२ जना पुगेको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

भारतमा हाल ३७ लाख १५ हजार व्यक्ति सक्रिय संक्रमित अवस्थामा रहेका छन् जुन अघिल्लो दिनभन्दा ३० हजारले कमी हो । हालसम्म एक करोड ९० लाख २७ हजार व्यक्ति (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोरोनाले सुनसान मातातीर्थ

भनापा, वैशाख २८। नयाँ भेरियन्टसहितको कोरोना महामारी तीव्र नभएको भए राजधानीको पश्चिमी भेगस्थित चन्द्रागिरी नगरपालिका-६ थानकोट नजिकैको मातातीर्थमा लाग्ने मेलाका हजारौं भक्तजनको भीड लाग्यो।

कोरोना महामारी तीव्र भएसँगै चन्द्रागिरी नगरपालिकाले वैशाख कृष्ण औंसी अर्थात् आमाको मुख हेर्ने औंसीका दिन दिवङ्गत आमाको सम्झनामा आज मातातीर्थमा लाग्ने मेला स्थगित गरेपछि सुनसान भएको हो।

प्रत्येक वर्ष आमाको मुख हेर्ने दिन मातातीर्थमा हजारौं भक्तजनको ओइरो लाग्ने गर्छ। गत वर्ष पनि कोरोना भाइरसको सङ्क्रमणबाट बच्न बन्दाबन्दी गरिएकाले मेला स्थगित गरिएको थियो। जसका कारण गत वर्ष पनि मातातीर्थ मेलाका दिन यो स्थान सुनसान बनेको थियो। आमा नहुने नरनारी औंसीका दिनविहानै उक्त तीर्थमा गई स्नान तथा हरिहर (विष्णु र शिव)को दर्शन र पूजा गर्ने गर्थे। यस वर्ष स्थानीयवासीलाई पनि मातातीर्थमा नजान सूचित गरिएको नगरप्रमुख घनश्याम गिरीले जानकारी दिए।

यद्यपि नजीकैका केही स्थानीयवासी भने मातातीर्थमा आएर पूजाआराधना गरेका थिए। हजारौंको भीड हुने दिन एक, दुईजना आए पनि मातातीर्थ सुनसान बनेको छ।

मातातीर्थ संरक्षण समितिले गर्ने नित्य पूजा भने विधिवत् सम्पन्न गरिएको नगरपालिकाले जनाएको छ। घरघरमै बसेर जीवित आमालाई खुशी बनाउने र मृत आमाका नाममा श्रद्धा प्रकट गर्न सकिने धर्मशास्त्रविद्को भनाइ छ। मातातीर्थको परिसरमा मूर्तिकार रामकृष्ण

कोरोना भाइरसको अत्याधिक सङ्क्रमण बढेपछि त्यसको रोकथामका लागि सरकारले लागू गरेको निषेधाज्ञाका कारण सुनसान भएको मातातीर्थ। आमा देहावसान भएकाहरू आजको दिन आमाको सम्झनामा मातातीर्थ आएर स्नान र मन्दिरको दर्शन गर्ने गर्दछन्। तस्वीर : रासस

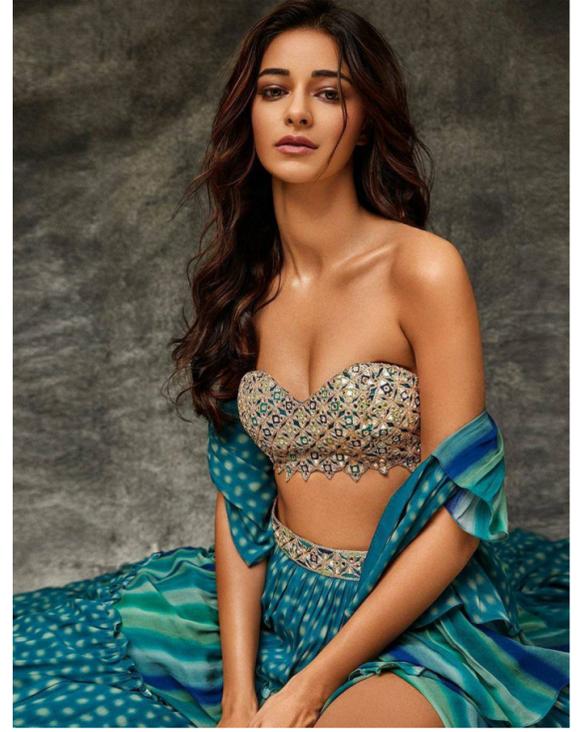
भण्डारीद्वारा निर्मित सबैका आमाको प्रतीक 'साभा आमा' को मूर्ति पनि स्थापना गरिएको छ। यो मूर्तिले पनि मातातीर्थको महत्व बढाएको छ। मूर्ति स्थापना भएपछि यहाँ पूजा गर्ने भक्तजनको पनि भीड लाग्ने गरेको थियो।

मातातीर्थको उत्पत्तिका सम्बन्धमा प्रचलित कथा अनुसार धेरै वर्षपहिले त्यस ठाउँमा गाईवस्तु चराउने चौर थियो। एकदिन एउटा गोठालाले सो चौरमा फ्याकेको रोटीको टुक्रा हरायो। उसले

अचम्म मानी रोटीको अर्को टुक्रा पनि फ्याँक्यो, त्यो पनि हरायो। अरू गोठालाहरूले पनि रोटीका टुक्रा फ्याँके, तीनमध्ये आमा जीवित हुनेले फ्याँकेको रोटी त्यही रही आमा नहुनेले फ्याँकेको रोटीमात्र अलप भए।

कथाअनुसार पहिलोचोटी रोटी फ्याँकेकी आमा पनि थिइन्। त्यो दिन वैशाख कृष्णपक्षको औंसी थियो। दोस्रो दिन भने अधिल्लो दिनको जस्तो रोटी हराएन। सो कुरा चाल पाई गाउँलेहरूले

अनन्याको बलिउड यात्रा

बलिउड नायिका अनन्या पाण्डेले चर्लाचर 'स्टुडेन्ट अफ दि इयर २' बाट बलिउडमा प्रवेश गरेकी थिइन्।

कलाकार चंकी पाण्डेकी छोरी अनन्याको बलिउड यात्रा २ वर्ष पुरा भएको छ। अनन्याले २ वर्षमा बलिउडमा राम्रो छाप छाडेकी छिन्। आज उनको हातमा बलिउडका ठूला कम्पनीका चलचित्र छन्। भारतीय मिडियासँग कुराकानी गर्दै अनन्याले आफ्नो लागि बलिउडको यात्रा शानदार भएको उल्लेख गरेकी छिन्। उनले आफ्नो सपना पुरा भएको बताएकी छिन्। उनले भनिन्- 'दर्शनको माया, आर्शिवाद र सहानुभूति नभएको भए म यो स्थानमा पुग्ने थिइँनँ। मानिसहरूले

मलाई जुन तरिकाले माया दिएका छन्, त्यो मेरो मनको नजिक छ।

मलाई साथ दिने निर्देशक, प्राविधिक, कलाकार सबैलाई म धन्यवाद दिन चाहन्छु, जोसँग मैले काम गरेको छु। मैले सबैबाट केही न केही कुरा सिक्की छु। म धन्यवाद मेरा फ्यानहरूलाई दिन चाहन्छु, जसले मलाई यति धेरै माया दिएका छन्।

अनन्याले साउथका स्टार विजय देवरकोन्डाको साथमा 'लाइगर'मा काम गरिरहेकी छिन्। साथै, उनले नायिका दीपिका पादुकोण र सिद्धार्थ चतुर्वेदीको साथमा पनि एक चलचित्रमा काम गरिरहेकी छिन्।

पूर्वराजा ...

पुष्ट भएको थियो। त्यस्तै पूर्वराणी कोमल शाहको स्वास्थ्यवस्थामा लगातार सुधार भइरहेको छ। नर्मिक इन्टरनेशनल अस्पतालमा उपचाररत उनको स्वास्थ्यवस्थामा सुधार

आएपछि केही दिनदेखि सघन उपचार कक्षबाट शय्या सोरेर उपचार भइरहेको छ। अस्पतालका कर्पोरेट कम्युनिकेशन प्रमुख सोमनाथ वांस्तोलाले पूर्व रानीको स्वास्थ्यमा सुधार आएपछि अभिसजनको मात्रासमेत घटाउँदै ल्याएको जानकारी दिए।

सिटी सफारी दुर्घटनामा बालिकाको मृत्यु

मोरङ, वैशाख २८। मोरङ सुन्दरहरैँचा नगरपालिका-५ तीनपैनीस्थित भित्री सडकखण्डमा सिटी सफारी दुर्घटना हुँदा सिटीमा सवार बालिकाको मृत्यु भएको छ।

कोष ७५५८ नम्बरको सिटी सफारी आफै अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुँदा सफारीमा सवार रहेकी सोही स्थान बस्ने रुद्र खड्काको छोरी ५ वर्षीय बालिका रविना खड्का घाइते भएकी थिइन्। घाइते बालिकाको धरान घोषामा उपचारको क्रममा दिउँसो ११ बजे मृत्यु भएको छ। सिटी सफारी र चालक सोही स्थानका हरि नारायण चौधरी प्रहरी चौकी गच्छियाको नियन्त्रणमा रहेको छ।

सहाराद्वारा ऋण मिनाहा

बितामोड, वैशाख २८। सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लक्ष्मीपुर सेवा केन्द्रले

विपन्न बाइदश्री गाउँपालिका-७ डांगीवारीको एक परिवारको ऋण मिनाहा गरेको छ। श्रीमान दीपक मुर्मको मृत्यु पश्चात कोरोना महामारीको लकडाउन र बन्दाबन्दीले समस्या

भेल्लै आएको फूलमाया हस्ताको ८० हजार रुपैयाँ ऋण मिनाहा गरेको हो।

दैनिक छक टान समेत समस्या भेल्लै आएको हस्ताको संस्थाले ऋण मिनाहा गरेको संस्थाका लक्ष्मीपुर सेवा केन्द्र प्रमुख उमेश भारतीले बताए।

गाउँपालिकाकी उपाध्यक्ष रत्नकुमारी राजवंशीमार्फत संस्थाले हस्तालाई ८० हजार रुपैयाँको चेक हस्तान्तरण गरेको सेवा केन्द्र प्रमुख भारतीले जानकारी दिए। उनले संस्थाले सामाजिकदुरी कायम गर्दै हस्ताको घरमै पुगेर रकम हस्तान्तरण गरेका बताए।

सेवा केन्द्र प्रमुख भारती, समूह प्रवर्द्धक टीकामाया खड्कासहित गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष राजवंशीसहितको टोलीले हस्ता परिवारकोमा गएर रकम हस्तान्तरण गरेको थियो।

चीनको जनसंख्या एक अर्ब ४० करोडभन्दा बढी

बेइजिङ, वैशाख २८। चीनको राष्ट्रिय तथ्यांक ब्युरोले चीनको जनसंख्या अर्बै केही वर्ष एक अर्ब ४० करोडभन्दा केही बढी हुने जनाएको छ। ब्युरोका प्रमुख निङ जिघेले जनसंख्याको उच्चतम बिन्दु अर्बै आइ नपुगेको जनाउँदै तर त्यस्तो उच्चतम बिन्दु कहिले आउँछ यतिकै पूर्वानुमान गर्न कठिन रहेको बताए।

हालैका वर्षका जनसांख्यिक प्रवृत्तिलाई आधार मान्दा चीनको जनसंख्या वृद्धि निरन्तर घट्ने देखिन्छ- उनले भने। उमेरको संरचना, छोराछोरी जन्माउने वारेमा मानिसका धारणा, सरकारको जनसंख्या नीति, बालस्याहारमा हुने खर्च, स्वास्थ्य सेवा र मानिसको स्वास्थ्य अवस्था जस्ता पक्षले पनि जनसंख्या वृद्धिमा असर पर्ने उनले औल्याए।

चीनको जनसंख्या एक अर्ब ४१ करोड पुगिसकेको छ। विगत एक दशकमा चीनको जनसंख्या वार्षिक औसतमा ०.५३ प्रतिशतले वृद्धि भएको मङ्गलवार सार्वजनिक विवरणमा देखिएको तथ्यांक ब्युरोले जनाएको छ। ब्युरोका अनुसार सन् २००० देखि २०१०सम्म वार्षिक ०.५७ प्रतिशतको जनसंख्या वृद्धि रहेकामा पछिल्लो दशकमा भने केही कमी आई ०.५३ प्रतिशत रहेको छ। निडका अनुसार चीनको जनसंख्या वृद्धि पछिल्लो दशकमा निरन्तर घट्नेक्रममा देखिएको छ।

हेलिकोप्टरको ...

सङ्गठन वायु सेवा सञ्चालक संघले पनि छुट्टै विज्ञापित जारी गर्दै कोभिडका विरामी उद्धारका नाममा बढी भाडा नलिन आफ्ना सबै सदस्य कम्पनीलाई अनुरोध गरेको छ। अहिलेको परिस्थितिमा सदस्य वायुसेवा कम्पनीले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्व सम्पत्ती कोभिड विरामी उद्धार उडानमा खटिएको स्मरण गराउँदै संघले नियामक ब्यानको नीति नियममा रहेर उडान गरिरहेको स्पष्ट पारेको छ।

संघले तीन वर्षअघि ब्यान र संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयमा पेश गरेको एएस ३५० हेलिकोप्टरको युएस डलर १५०० प्रतिघण्टा एवम् रोविन्सन्स हेलिकोप्टरहरूको युएस डलर एक हजार प्रतिघण्टा दरभाउमा हाल पनि उडान गर्दै आइरहेको र हाल सो दरभन्दा पनि कममा उडान गरिरहेको संघले जनाएको छ।

कोभिड विरामी उद्धार उडानमा मात्र संलग्न भएका कम्पनीका प्रतिनिधिहरूलाई सम्पर्क गर्नसमेत अनुरोध संघले गरेको छ। यदि कहीं कतै बढी रकम लिएको र गलत गरेको लागेमा यस संघ र ब्यानमा सिधै सम्पर्क गरी गुनासो एवम् जानकारी गराई दिनसमेत सबैमा अनुरोध गरेको छ।

कोभिड उद्धार उडान गर्ने कम्पनी एवम् आधिकारिक व्यक्तिहरूको सम्पर्क न

- १. अलिन्ट्युड एयर प्रालि**
(९८०१२४९९१७, ९८०१२४९९०७, ०१-४४८९३००)
- २. हेली एमरेष्ट प्रालि**
(९८४१५५७५०९, ९८१३२४०९३९, ०१-४११३०३६)
- ३. कैलाश हेलिकोप्टर प्रालि**
(९८५१०३००१३, ९८५११२९२५४, ०१-५९००५०१)
- ४. मनाङ एयर प्रालि**
(९८०११८०४६२, ९८०११८०४६३, ०१-

४४८८०९६)

५. श्री एयरलाइन्स प्रालि
(९८५१०२६९१७, ९८०२३०००२३, ९८५१०१२५०५)

६. सिधिक एयर प्रालि
(९८५१०१०९९६, ९८५१०१०९९८, ०१-४१५३४०) गुनासो तथा अन्य जानकारीका लागि (सम्पर्क व्यक्ति) संघका प्रवक्ता योगराज कञ्जल शर्मा सम्पर्क नं ९८५१०२९३३३ तर्फैको पनि कम्पनीले जनाएको छ।

भारतमा ...

कोरोनाभाइरसबाट संक्रमणमुक्त भएका छन्। कोरोनाभाइरसको दोस्रो लहरका कारण ठूलो मानवीय क्षति भइरहे पनि सरकारले देशव्यापी लकडाउन नगरिने स्पष्ट गरेको छ। कतिपय राज्यले राति कर्फु लगाएका छन् भने केहीमा आंशिक लकडाउन गरेका छन्। कोरोनाभाइरसको संक्रमणबाट निकै प्रभावित राजधानी नयाँ दिल्लीमा आगामी मे

१७ सम्म लकडाउन घोषणा गरिएको छ।

मन्त्रालयका अनुसार गत जनवरीबाट शुरु भएको खोप अभियानमार्फत हालसम्म १७ करोड २० लाख व्यक्ति लाभान्वित भएका छन्। गत मे १ तारिखबाट शुरु भएको तेस्रो चरणको खोप अभियानमा

१८ वर्षभन्दामाथिको उमेर समूहका

व्यक्तिलाई खोप दिन थालिएको छ। यसै बीच, भारतीय स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषदले देशभर हालसम्म ३० करोड नमूना परीक्षण गरिएको जनाएको छ।

बिर्ता (सेफ्टी तथा टल सफाई)

बितामोड, भनापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)

गुपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

सेफ्टी तथा टल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस्।

अर्जुनधारा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय शनिश्चर, भनापा (प्रवेश नं १, नेपाल) को

बोलपत्र प्रस्ताव स्वीकृतिको आशयपत्रको सूचना

सूचना प्रकाशित मिति: २०७८/०१/२९

यस कार्यालयको मिति २०७७/१२/२७गते प्रकाशित सूचना अनुसार पेश हुन आएका प्रस्तावमध्ये न्यूनतम मूल्यांकित सारभूत रुपमा प्रभावग्राही भई प्रस्ताव छनौट गर्ने निर्णय भएको हुनाले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३को दफा २७ को उपदफा २ बमोजिम सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। छनौट प्रस्तावविद् सूचना प्रकाशित मितिले ७ दिनभित्र कुनै प्रस्तावदाताको उजुरी निवेदन पत्र नआएमा उक्त प्रस्ताव छनौट भएको मानि स्वीकृत गरिनेछ।

S.No.	Contract No.	Description of Works	Name and Address of Successful Bidders	Accepted Bid Amount including VAT & PS NRs
1	AM/NCB/WOR/ KS/29-07778	Construction Of Compound Wall at Arjundhara Khel Maidan, Arjundhara-07	Mechi Construction Pvt. Ltd., Birtamode, Jhapa	26,02,170.47

जनहितका लागि

- मिचिमिचि कम्तिमा २० सेकेण्ड साबुन पानीले हात धुने वा स्थानिटाइजरको प्रयोग गर्ने
- मास्क लगाउँदा डोरीमा समाई अनुहारमा टम्म मिल्ने गरी लगाउने
- मास्क लगाउँदा डोरीमा समाई अनुहारमा टम्म मिल्ने गरी लगाउने
- नाक, मुख र च्युँडो ढाकिने गरी लगाउने
- सकभर मास्कलाई हातले नछुने
- डोरी मात्र समाई मास्क फुकाउने
- कपडाको मास्कलाई फेरी प्रयोग गर्न मिल्छ। फुकाउनेको मास्कलाई सफा र सुरक्षा हुनेगरी राख्ने
- मास्क फुकाउनेपछि साबुन पानीले मिचिमिचि कम्तिमा २० सेकेण्ड हात धुने वा स्थानिटाइजर प्रयोग गर्ने
- प्रयोग गरेको मास्कलाई हरेक दिन साबुन पानीले धुने र घाममा सुकाउने

एक अर्काबाट कम्तीमा ३ मिटर टाढा बसौं। बेलाबेलामा साबुन पानीले मिचिमिचि कम्तिमा २० सेकेण्ड हात धौऔं। घरबाट बाहिर जाँदा अनिवार्य मास्क लगाऔं।

श्रीअनुत्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल दैनिक
Purwanchaldaily.com

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

स्वास्थ्य सेवालाई प्राथमिकता देऊ

राजनीतिक घटनाक्रमले कोरोना भाइरसका कारण उत्पन्न जटिलता पछिलो बन्दैछ । 'भएको बिताएर नभएको चिन्ताउँदा' सङ्कटग्रस्त विद्यमान अवस्थाबाट जनताले कहिले र कसरी मुक्ति पाउने हुन् त्यो भविष्यको गर्भमा छ । विगतमा नियन्त्रण हुन थालेको महामारी राजनीतिक कारणले नै फेरि पत्नियो र आज आमजनताका लागि त्रासको कारण बनेको छ । हुँदा खाँदाको प्रतिनिधिसभा बिघटन गरे पछि समर्थन र विरोधमा कार्यकर्तालाई सडकमा उतार्ने प्रतिस्पर्धाले कोरोनालाई विस्तार मात्र गरेन अझै बलियो बनायो । त्यसपछि पनि सत्तारूढ दलकै अनियन्त्रित गतिबिधिहरूले आमजनतामा कोरोनाको त्रासलाई सामान्य ठान्ने बनायो । स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्डलाई पालना गर्न छाडियो र परिणाम सबै सामू छर्लङ्ग छ ।

राजनीतिलाई पेशा र अहम् तृष्टिको साधन बनाउँदा यसको सवल पक्ष गौण बनेको छ । राजनीति सेवा हो जसका माध्यमबाट देश र जनताको समृद्धिमा योगदान गर्न सकिन्छ । तर हामीकहाँ राजनीतिलाई व्यक्ति, समूह र वर्ग कल्याणको माध्यमका रूपमा प्रयोग गर्न थालियो । त्यही कारण लामो संघर्ष र प्रतिक्षापछि प्राप्त उपलब्धिको अवमूल्यन भयो र देश नै अनिश्चित भविष्यतर्फ उन्मुख भयो । जनता जीवन वायु अक्सिजनका लागि तडिपएका छन्, उपचार नपाएर छटपटिएका छन् तर सरकार सत्ता स्वार्थका पछि लागेर बिश्वास-अबिश्वासको अङ्कगणितमा रुमलिएको छ । यही समय प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसदमार्फत मागेको बिश्वासको मत बहुसंख्याले अस्वीकृत गर्‍यो । र, उनी दोस्रोपटक कामचलाउ प्रधानमन्त्री हुन पुगेका छन् । दुईतिहाइको बलियो प्रधानमन्त्री हुँदाहुँदै प्रतिनिधिसभा बिघटन गरेर यसअघि कामचलाउ भइसकेको अनुभवले दलभित्रको असमझदारी र द्वन्द्वलाई व्यवस्थापन गर्नु बुद्धिमानी हुन्थ्यो तर शायद सल्लाहकारको अक्षमताले उनले बाटो बिराए ।

अब राजनीति र देशले कुन बाटो समाउँछ त्यसको सफा चित्र देखिन छाडेको छ । जनताले विद्यमान स्वास्थ्य सङ्कटबाट कसरी मुक्ति पाउने हौं अनिश्चित भएको छ । प्रति मिनेट नेपालीले कोरोनाकै कारण जीवन गुमाउन बाध्य हुन थालेको सन्दर्भलाई राज्य सञ्चालकहरूले कसरी सम्बोधन गर्ने हुन् हेर्न बाँकी छ । स्वास्थ्य सङ्कटकाल घोषणा गरेर राज्यको सम्पूर्ण शक्ति जनताको जीवन रक्षाका लागि खर्च गर्नु अहिलेको प्रथम आवश्यकता हो । जनताको अभिभावक सरकारले अन्य सबै नियमित कार्यक्रमहरू रोकेर स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाउनुपर्छ । शय्या नपाएर, अक्सिजन नभएर, औषधि खान नपाएर मर्नु पर्ने दुखद अवस्थाको अन्त्य गरिनुपर्छ पर्दछ ।

कोरोना भाइरस सङ्कट अनियन्त्रित भइरहेको बेला नयाँ सरकार गठनको प्रक्रिया शुरू भएको छ । राष्ट्रपतिले प्रतिनिधिसभामार्फत समयसीमा सहित सरकार निर्माणको कार्य अघि बढाउन आह्वान गरिसकेका छन् । त्यसका लागि काङ्ग्रेस, माओवादीलगायतका दलहरूले अभ्यास थालेका पनि छन् । तर यी सबै जनताको चासो र वर्तमानको आवश्यकताभित्र पर्दैनन् । किनकि सबैलाई थाह छ कि जीवनभन्दा मूल्यवान वस्तु अर्को केही हुँदैन । त्यसैले राजनीतिक दल हुन् वा नेतृत्वकर्ता सबैले जनताको आवश्यकता, भावना र मर्मलाई अनुभूत गर्नु पर्छ । जनतालाई निरपेक्ष ठान्नेहरू पराजित हुनेछन्, क्षणिक र स्मृतिबाट पनि हराउने छन् । त्यसैले परिस्थितिको गाम्भीर्यलाई आत्मसात गर्दै अदमनीय बनेको प्राकृतिक सङ्कटको समाधान खोज्न सरकार लागोस् । जनताले पनि कर्तवीर्यमा जनस्वास्थ्यका मापदण्डको पालना गरी सुरक्षित रहेर आफूसँगै सरकारलाई पनि सहयोग गर्नु पर्छ ।

डा. रामहरि ढकाल

रोग कसैको चाहनाको विषय हुँदैन, त्यसमा पनि महामारीको नाम सुनासाथ मानिस त्रिस्त हन्छ । मानव समाजले बेलाबखत महामारी भोग्दै आइरहेको छ । मानिसले बेलाबखत आफ्नो अस्तित्वमा नै सङ्कट परेको महशुस गरेका छन् । महामारीले गर्दा अनिष्टी मानव जीवन तहसमहस हुनेगरी रोग विस्तार भइँदा एउटा युग परिवर्तन हुन्छ, मूल्य-मान्यता संस्कृति, चालचलन सबै बदलिन्छ । कहिलेकाँही कुनै सभ्यता नै समाप्त हुन्छ । कुनै महामारी यति भयावह हिसाबले आउँछ कि समग्र मानव जगत्लाई नै सिध्याउने हो कि भनेर डर पनि हुन्छ । विश्वमा हालसम्म यस्ता कहालिलागदा महामारीले एक चौथाइदेखि एकतिहाइसम्म मानिसलाई एकैपटक तहसमहस पारेको इतिहास समेत छ ।

मानव समाजले प्रागैतिहासिककालदेखि नै यस्ता दुःखद महामारी भोग्दै आएको छ । अवशेषको अध्ययन गर्दा करिब पाँच हजार वर्षपहिले चीनमा आएको महामारीले धरिभित्रै सबै उमेर समूहका आदिम मानिसको मृत्यु भएको अवशेष पुरातत्व शास्त्रीहरूले भेटेका छन् । शव व्यवस्थापन गर्नसमेत नसकेर धरिभित्रै रहने अवस्थाले यसको दुरावस्थालाई ओंकलन गर्न सकिन्छ । सन् १६५६देखि १८० को बीचमा रोमन साम्राज्यमा 'एन्टोनियो प्लेग' का कारण करिब ५० लाख मानिसको मृत्यु भएको थियो, त्यसबेला यो संख्या निकै धेरै हो । सन् २५० देखि २७१ को बीचमा 'साइप्रियन प्लेग' ले एकैदममा रोममा पाँच हजार मानिसको मृत्यु भएको थियो, जसलाई सेन्ट साइप्रियनले 'विश्वको अन्त्य'को संज्ञा दिएका थिए ।

सन् ५४१-५४२ को 'जस्टिनियन प्लेग' इजिप्टबाट शुरु भएर प्यालेस्टाइन र बाइजान्टिन साम्राज्यमा फैलिएको थियो ।

जसबाट ५० करोड मानिसको मृत्यु भयो, जुन तत्कालीन विश्वको २६ प्रतिशत थियो भनिन्छ । यो करिब दुई सय वर्षसम्म रहिरह्यो । सन् १३४६ देखि १३५३ को समयलाई कालो मृत्यु 'द ब्ल्याक डेथ' भनिन्छ । यसले एशिया र युरोपका देशमा विस्तार भई युरोपको आधा र विश्वको एकतिहाइ जनसंख्यालाई मृत्युको मुखमा पुऱ्यायो ।

त्यस्तै सन् १४९२ पछि युरोपियन अमेरिका बसाइँ सन्क्रमणमा विस्तार भएको 'अमेरिकन प्लेग' सन् १६६५/६६ को 'लन्डन प्लेग', सन् १८१७ को हैजा महामारी, सन् १८७५ को फिजी दादुरा महामारी, सन् १८९९को रिसियन फ्लू, १९१८ को स्पेन्स फ्लू, १८५७ को एशियन फ्लू, १९८१ को एचआइभी/एड्स, १९९७ ताकाको बर्डफ्लू, २००३ को सार्स, २००९/१० को स्वाइन्फ्लू, २०१४ र १६ को इबोला महामारी, २०१५ कोजका भाइरस आदि महामारीले विश्वलाई पटक-पटक अत्याकै हो, मानव जीवनलाई तहसमहस पारेकै हो ।

आधुनिकतासँगै यातायात र सञ्चारको विकास भयो, मानिस बढी भ्रमण गर्न थाले । विभिन्न सिलसिलामा एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा जान थाले, दुनियाँका मानिससँग भेटघाटका अवसर मिल्यो, जसका कारण विश्वको एउटा कुनामा सुरु भएको सुरुवा रोग केही महिनाभित्रै विश्वका अन्य कुनामा प्रवेश गर्ने अवस्था भयो । सहरकरण र जनसंख्या वृद्धिले यसलाई अझ टेवा पुऱ्याएको छ । कोरोनाको अवस्था पनि त्यस्तै देखियो ।

हाल चीनको वुहानबाट सन् २०१९मा शुरु भएको कोभिड-१९ले सम्पूर्ण विश्वलाई नै खतराको सङ्केत दिइरहेको छ । हाल यो रोग मानव बस्ती भएका छ वटै महादेशका प्रायः सबै

कोरोना महामारी र खोपको विश्व राजनीति

एकराज पाठक

कोभिड-१९को जीवाणुले विश्वभरिका देशलाई डस्न थालेको द्याक्कै डेढ वर्ष भयो । सन् २०२०को डिसेम्बरमा चीनको वुहानबाट उत्पत्ति भएको भनिएको यो विषाक्त जीवाणुले आजसम्म आइपुग्दा विश्व विचरण गरिसकेको छ । यो आलेख तयार पार्दासम्म यसको असरबाट विश्वका कुनाकाप्चाका ३२ लाखभन्दा बढी नागरिकले ज्यान गुमाइसकेका छन् । त्यस्तै अहिलेसम्म यसबाट विश्वका १५ करोडभन्दा बढी मानिस सङ्कटित भएका छन् ।

वर्षदिनपछि यो जीवाणुले नयाँ नयाँ स्वरूप लिएको छ र दोस्रो या तेस्रो लहरका रूपमा कतिपय देशमा प्रवेश गरिरहेको छ । जस्तो कि केही समयअघि मात्र कोरोनाको नयाँ प्रजाति (युके भेरिएन्ट) जन्मिएको प्रमाणित भएको छ । यो अघिल्लो वर्षकोभन्दा भन्नु बढी सङ्कामक र घातक देखिएको वैज्ञानिकहरूले बताएका छन् ।

जसको प्रवेश दोस्रो लहरका रूपमा भारतमा भएको छ यसले अहिले भारतसहित एसियाका कतिपय देशमा निकै गाह्रो बनाएको छ । पछिल्लो समयमा यो सङ्कामण दोस्रो लहरका रूपमा सम्भवतः भारत हुँदै नेपाल पनि छिरेको छ । दोस्रो लहरका रूपमा आएको यो भाइरस अहिले नेपालमा पनि देशव्यापी रूपमा विस्तार भइरहेको देखिएको छ ।

कोभिड-१९ को खोपको आविष्कार भएको केही महिनामै यसको वितरण बारेको चासो पनि विश्वव्यापी भएको छ । खोपको उपलब्धताप्रति विश्वका देशहरूका प्रयासहरू पनि बढ्दो छ । अनि नागरिकले एकापसमा सोध्ने गर्छन्- खोप लगाइयो ? मेरो पालो कहिले आउँछ ? कतिपय देशहरूले त आफ्ना सबै नागरिकलाई खोप लगाइसके मिति नै सार्वजनिक गरिसकेका छन् भने केहीलाई यसको पहुँचमा नै अझै आग्राह्य छ ।

कोरोना जीवाणुको विश्वको अर्थराजनीतिसँगै यतिखेर खोपको राजनीति पनि भित्रिएको छ । जसरी चीनबाट कोभिड १९ को जीवाणुले युरोप हुँदै अमेरिका भ्रमण गर्दै थियो त्यतिबेला अमेरिका नेतृत्वका कतिपय पश्चिमा देशहरूले महामारीको राजनीतिक भाषाको पनि प्रयोग गरेका थिए । यसकारण अमेरिका पुगेको यो जीवाणुको नियन्त्रणका लागि केही ढिला भइसकेको थियो र यसले अमेरिका भूमिमा पनि आफ्नो रौद्र रूप सजिलै देखायो ।

त्यस्तै भएको छ यतिखेर पनि । जसका कारण कोरोनाको खोपमा पनि राजनीति घुसेको छ । कतिपय विश्वका शक्ति र पहुँचवाला देशहरूले आफ्ना नागरिकलाई आवश्यक पर्नेजति खोपको जोहो गरिसकेका छन् र तिनको भण्डारण नै गरिएको सुनिएको छ । तर बाँकी विश्वले भने तिनै देशहरू र विश्व स्वास्थ्य संगठनको कोभ्याक्सको मुख हेरेर बसिरहेको छ । यी

देशले खोपको प्राप्ति र यसको उपलब्धताका बारेमा केही गर्न सक्ने अवस्थामा छैनन् । उनीहरू खोप अनुदानको पर्खाइमा छन् ।

यही मे ५ तारिखसम्म विश्वमा खोपको वितरण र यसको उपलब्धता १ अर्ब २३ करोड मात्रा भन्दा केही बढी मात्र देखिएको छ । यो संख्यामा मात्र विश्वका देशहरूमा खोप वितरण भएको बीबीसी समाचारले जनाएको छ । यो विश्वका देशहरूमा वितरण मात्र भएको तथ्याङ्क हो, तर मानिसले लगाएको तथ्याङ्क होइन । खोप लगाउने काम विश्वका प्रायः अधिकांश देशमा शुरु भइसकेको छ तर खोप लिने व्यक्तिको सऱ्या भने यतिधेरै छैन । बीबीसीका अनुसार विश्वका विभिन्न देशमा वितरण गरिएको खोपको मात्रा अनुसार सबैभन्दा धेरै मात्रा चीनमा उपलब्ध छ । त्यहाँ करिब ३० करोड मात्रा खोप उपलब्ध भएको बताइएको छ । चीन विश्वकै

पूर्ण खोप पनि उत्पादन गर्न तथा खोप लगाइदिन पनि सकिरहेको छैन । एकातिर जनसंख्या ठूलो छ अर्कातिर भारतमा पछिल्लो समयमा महामारीको वृद्धि तीव्र रूपमा भइरहेको छ ।

खोपको मात्रालाई जनसंख्यासँग तुलना गरेर हेर्दा विश्वमा सबैभन्दा बढी उपलब्ध बेलायतमा छ । त्यहाँ ५ करोड भन्दा बढी खोप उपलब्ध छ र यहाँको जनसंख्याका हिसाबले ७६ प्रतिशत भन्दा बढी नागरिकलाई लगाउन सहज हुनेछ । यसरी कतिपय पश्चिमा देशहरूले, विशेषगरी युरोपेली देशमा आफूलाई पुगेगरी खोपका मात्राहरू भण्डारण गरिराखेका भने गरिएको छ । बेलायतको यो मात्रा हेर्दा त्यसमा विमती राख्नुपर्ने अवस्था छैन । त्यसो त कोरोना भाइरसको नयाँ प्रजातिले बेलायतलाई नै पछिल्लो समयमा असर पारेकोले पनि खोपको उत्पादनमा बेलायतले ध्यान

सबैभन्दा बढी खोप उपलब्ध भएको देश त हो तर यहाँको जनसंख्याको तुलनामा भने धेरै होइन । विश्वको सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको देश चीनलाई हेर्दा यहाँ उपलब्ध खोप जनसंख्याको २० प्रतिशत मात्र हुन आउँछ । त्यसो त चीन आफैले पनि खोप उत्पादन गरिरहेको छ तर उसले आफैले मात्र प्रयोग भने गरेको छैन । अफ्रिका, एशियाका विभिन्न देशमा चिनियाँ खोप वितरण भइरहेको छ । कतिपय विकासोन्मुख देशलाई चीनले अनुदानमै उपलब्ध गराएको छ भने कतिपय देशमा बिक्री थालेको छ ।

त्यसपछिको देश अमेरिकामा यो खोप करिब २६ करोड मात्रा वितरण भएको देखिएको छ । हुनत यो खोपको मात्रा चीनको भन्दा थोरै हो, तर जनसंख्यामा हेर्दा यो मात्राले यहाँको ७५ प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्छ । त्यस्तै भारतमा उपलब्ध खोपको मात्रा १६ करोड मात्र छ । विश्वको दोस्रो ठूलो जनसंख्या भएको देश भारतीय नागरिकमा भने यो खोपको उपलब्धता जम्मा करिब १२ प्रतिशत हुन आउँछ । त्यसो त भारतमा खोप उत्पादन पनि भइरहेको छ तर उसले आफैलाई आवश्यक

दिएको पनि हुनसक्छ ।

त्यसपछि बढी खोप ब्राजिल र जर्मनीमा उपलब्ध छ । ब्राजिलमा ४ करोड ६५ लाख मात्र खोप उपलब्ध रहेको छ भने जर्मनीमा ३ करोड ६५ लाखभन्दा बढी खोप उपलब्ध छ । यसरी जनसंख्याका हिसाबले हेर्दा ब्राजिलमा उपलब्ध खोपले त्यहाँका करिब ३० प्रतिशत नागरिकलाई पुग्छ भने जर्मनीमा ४० प्रतिशतलाई पुग्न

सक्नेछ । खोपको आविष्कारले महामारीको अँध्यारोको वर्षादिनामा केही आशाको सञ्चार भएको छ । जनस्वास्थ्यका मापदण्ड अपनाउनु बाहेकको अर्को विकल्प नरहेको अवस्थामा खोप आएकोले नागरिकमा केही आशाको सञ्चार गराउनु स्वभाविकै हो । तर, खोप अझै पर्याप्त नभएको अवस्था एकातर्फ छ भने अर्कातिर महामारी निवारणको काम खोपले गर्नसक्ने विश्वासिलो आधार छैन । हाल विश्वका कैयौँ देशमा खोप पुगिसकेको छ तर यसले के प्रतिशतसम्म काम गर्छ भन्ने बारेमा भने फरक फरक तथ्याङ्क भिन्न छन् । खोपको आविष्कार वैज्ञानिकहरूको बडो संघर्षपूर्ण प्रयासको एउटा परिणाम हो र यसले यो महामारीको औषधी पनि छ भन्ने सन्देश भने दिन सफल भएको छ ।

विश्व स्वास्थ्य संगठनका महानिदेशक टेड्रोस अदहानाम गेब्रियसले हाल देखा परिरहेको विश्वका देशहरू र कोभिड-१९ को खोपका सम्भ्रिताहरूले अहिले तेस्रो विश्वका कतिपय गरीब देशहरूलाई समस्या पर्ने त होइन भन्ने चुनौति बढेको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो - हाल संसारका देशहरू र कोभिडको खोप निर्माताका

बीचमा जारी रहेका सम्भ्रिताहरूले यस्तो अवस्थाको सिर्जना भएको छ कि यसले गरिब देशहरूमा खोप उपलब्ध नहुन सक्ने त्रास बढाएको छ । तर, खोप अहिलेको संसारका लागि मानिसको जीवन बचाउन सकिने एक आधारभूत आवश्यकता र मानवअधिकार पनि हो, त्यसैले यो खोप सबैका लागि उपलब्ध हुनु आवश्यक छ ।

हाल संसारका कैयौँ देशमा कोभिडको खोप पुगेको छ, मात्रामा भने थोरै धेरै हुनसक्छ । तीमध्ये धेरै त विश्वका सम्पन्न देशहरू नै पर्दछन् । अनि अर्को महत्वपूर्ण कुरा त के छ भने संसारमा पुगेको कोभिडको खोपमध्ये कम्तीमा पनि ७५ प्रतिशत खोप सम्पन्न देशहरूमा मात्र पुगेको छ । यो अवस्थाले विश्वका गरिब देशहरूको हालत भोलि के होला ? उनीहरूले आवश्यक र पर्याप्त मात्रामा खोप प्राप्त गर्न सक्लान कि नसक्लान ? भन्ने चिन्ता बढाएको छ ।

महानिदेशक गेब्रियसले खासमा कोभ्याक्ससँग गरिब देशका लागि भनेर गरिएका कतिपय सहयोग र सम्भ्रिताहरूको नजिकमै विश्वका यी देशहरूले आफूखुशी गरिरहेका सम्भ्रिताले समस्या उत्पन्न गर्ला कि भनेर लागेको चिन्ता व्यक्त गर्नुभयो ।

उहाँको भनाई छ- 'म कुनै देश या खोप निर्माता कम्पनीलाई भन्न चाहन्न, मलाई लाग्छ यो कुनै एक देशको मात्र प्रयासले हुने होइन, यो विश्वव्यापी पहलको परिणामले मात्र हुन्छ । जसरी विश्वका देश महामारीबाट प्रताडित भएको अवस्था थियो आज सबैले अरु देश या गरिब देशहरूलाई पनि आफूलाई जस्तै अफ्टेरो परेको होला भनेर सोचिदिनुपर्छ ।'

विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्ल्यूएचओ)ले चिनियाँ कम्पनी सिनोफार्मले बनाएको कोरोना खोपलाई हालैमात्र आपतकालीन प्रयोगमा ल्याउन अनुमति दिएको छ । डब्ल्यूएचओले अनुमति दिएको भेरिएन्टसम्म देशको यो पहिलो खोप हो । यसअघि डब्ल्यूएचओले फाइजर, एस्ट्रजेनेका, जोसन् एण्ड जोसन् र मोडर्ना खोपलाई अनुमति दिएको थियो । सिनोफार्मको खोप चीनले यसअघि नै विश्वका धेरै नागरिकलाई उपलब्ध गराइसकेको छ । अफ्रिका, ल्याटिन अमेरिका र एशियाका धेरै देशहरूले चिनियाँ सिनोफार्मको खोपलाई आपतकालीन प्रयोगका लागि अनुमति दिएका छन् । तर पनि डब्ल्यूएचओले भने शुक्रबार मात्र यो खोपलाई अनुमति दिँदै यसको दुई डोज दिनुपर्ने र यो १८ वर्षभन्दा माथिका व्यक्तिको मात्र प्रयोग गर्नुपर्ने जनाएको छ ।

यसका साथै विश्व स्वास्थ्य संगठनले अर्को एक चिनियाँ कम्पनी सिनोव्याक्स र रूसी खोप स्ट्रुतनिक-भी को मूल्याङ्कन पनि गरिरहेकोले ती खोपको स्वीकृतिका बारेमा पनि केही समयमै निर्णय गर्ने जनाइएको छ ।

करिब एक दर्जन खोपहरू विश्व स्वास्थ्य संगठनको अनुमतिपछि स्वीकृत भएका छन् । ती खोपहरू बेलायत, अमेरिका, चीन, रसले निर्माण गरेका छन् । खोप उत्पादनका प्राविधिक कठिनाईहरू त छँदैछन् । त्यस बाहेक पनि खोप राष्ट्रियता, विश्व राजनीति, खोप उत्पादनमा विश्वका शक्ति राष्ट्रहरूबीचको प्रतिस्पर्धा तथा नयाँ स्वरूपका भाइरसको आगमन जस्ता कारणहरूले यो कार्यलाई अझ बढी जटिल बनाइदिएको छ ।

अतः लामो बन्दाबन्दी लगाउनु वा निषेधाज्ञाले यसको समाधान हुन सक्दैन । हामीले अब कोरोनासँगै जिउने कला सिक्नुपर्छ, व्यवहार परिवर्तन गरेर । ठूला कायम गर्ने, मास्क लगाउने, सरसफाइमा ध्यान दिने, पटक-पटक हात धुने, रोग प्रतिकारक खाना खाने, धेरै लु जडीबुटी मात्रा मिलाएर निरन्तर सेवन गर्ने र मनोबल उच्च राख्ने गर्नाले कोरोनामात्र होइन, अन्य रोगबाट समेत बच्न सकिन्छ ।

वास्तवमा दुःखमा आर्तित हुँदैन, धैर्य गर्न सिक्नुपर्छ, सकेको अरुलाई पनि गर्ने, मानवीयता प्रकट गर्ने, सद्भाव र भाइचाराको व्यवहार गर्ने, व्यक्तिगत रूपमा सकारात्मक सोच राख्ने, ध्यान गर्ने, यो विश्वव्यापी समस्या हो भनेर मन बुझाउने गर्नाले मन हलुका हुन्छ । प्रत्येक कालो बादलमा चाँदीको घेरा हुन्छ भन्छन्, यसको पनि नियन्त्रणको कुनै उपाय होला, आशा गरौं भोलि सुनौलो घाम लाग्नेछ । (गोप)

(लेखक त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा प्राध्यापनरत हुनुहुन्छ ।)

महामारीमा उच्च मनोबल

देश र गाउँसम्म फैलिइसकेको छ ।

अहिले बेलायतबाट उत्पत्तिवर्तित युके भेरिएन्टको असर संसारभरि पँदैछ र सबैभन्दा बढी भारतमा परिरहेको देखिन्छ । यहाँ दैनिक लाखौँ जनालाई रोग सँध र हजारौँको मृत्यु हुने कहालीलापदो अवस्था छ । शव जलाउने स्थान अभावका कारण सामूहिक दाहसंस्कारदेखि आफ्नै खेतबारीमा शव व्यवस्थापन गर्न समेत स्थानीय प्रशासनले भनेको अवस्था छ । अस्पतालमा अक्सिजनको अभाव छ, अस्पताल र डाक्टरसमेत स्वयम् बिरामी परेका छन् । अहिले भारतीयको रोदन र गुहार वास्तवमै कारुणिक छ ।

नेपाल भारतसँग एक हजार ८२५ किलोमिटर खुला सीमाना भएको मुलुक हो । अतः त्यसको प्रभाव नेपालमा नहुने प्रश्न नै रहैन । फेरि भारतीयसँग काम, धर्म, व्यापार र रोटीबिटीको नाता भएकाले पनि नेपाल-भारत आवतजावत गर्ने दैनिक नै दर्शौँ हजार हुने गर्छन् । यस्तो परिस्थितिमा नेपाल अत्यन्त असुरक्षित अवस्थामा छ । चिकित्सकले समेत यसको विस्तार तुलनात्मक रूपमा भारतमा भन्दा नेपालमा बढी छ भन्ने दाबी गरिसकेका छन् । सीमित जनशक्ति र अर्थ अभावका कारण नेपालले अहिले यो रोग समूहलाई हम्ने पर्ने अवस्थामा पुगिसकेको छ ।

कोरोना हल्का सामान्य हुँदा हामीले विगत दसैँबाट अत्यन्तै लापरवाहीपूर्ण व्यवहार गर्‍यो । पिकनिक (वनभोज), पार्टी, भोजभतेर, तीर्थयात्रा, विवाह, पर्व जात्रा, सभा-समारोह, सडक यात्री, जनप्रदर्शन सबैमा थुप्रै भेला भयो । स्वास्थ्य सुरक्षाको मापदण्ड कुनै पालना गरेनौं । मानौँ नेपालमा कोरोना भन्ने नै छैन, आउँदैन पनि । राजनीतिक दल र नेताले नै सडकमा

गरेको जनप्रदर्शनको होडबाजी र भारतको धार्मिक कुम्भमेला आदि त अझ विसर्जन नसक्ने जमघट थियो । फलतः गत चैत अन्त्यतिरबाट पुनः व्यापक फैलिएको यो रोग सन्धालिन सक्ने अवस्थामा पुग्यो । खोप उत्पादन र बिक्री गर्ने भारतको चाल 'आफै त तापकेमा तैलाई कोपरा' भनेजस्तो भएको छ ।

विभिन्न देशले परीक्षणका लागि खोपको आविष्कार गरे । खोपहरू पूर्ण प्रभावकारी छैनन् र यो परीक्षणकै क्रममा छ । प्रभावकारी खोप वा औषधि बन्न वर्षौँ, दशौँ लाम पनि सक्छ । मतलब कोरोना पनि वर्षौँ वा शताब्दीयौँ जान सक्छ । अतः बन्दाबन्दी वा निषेधाज्ञा यसको समाधान हुन सक्दैन । बन्द कतिनजेल गर्ने ? के बन्दमात्र यसको उपाय हो ? सुरम्मे बन्द गरेर 'कन्ट्र्याक्ट ट्रेसिङ' गरेर रोग छिर्न नदिँदा केही हदसम्म बन्द पनि यसको उपाय हुन सक्थ्यो । अहिले टोलटोलमा, घर-घरमा रोग छ्यापछ्यापती भइसकेपछि बन्दमात्रै गरेर नियन्त्रण हुन सक्दैन ।

हामी आफ्नै लापरवाहीका कारण समस्याग्रस्त भएका छौं । हामीलाई दसैँदेखि चैतसम्म सामाजिक दूरी कायम गर्नुपर्ने, हात धुनुपर्ने, समूहमा बस्न असहज लाग्ने, अनि सबैथोक खुलेआम गर्‍यो, कोरोनाको रतिभर डर लागेन । अझ खोप भित्रिएपछि त सबैजना दङ्ग । खोप लगाएको एउटा तस्बिर सामाजिक सञ्जालमा सगीब हाल्यो, बस, रोग आफैँ भाँछ, अब भन्ने सोच्यौँ । तर, खोप लगाएकालाई समेत कोरोना भएको तथ्य आइसकेको छ, पहिला लागेर निको भएकालाई पनि दोहोरिएको तथ्यसमेत सार्वजनिक भइसकेको छ ।

मानव जीवन र जगतमा यस्ता चुनौति आउँछन्, कुनै शताब्दीयौँ रहन्छन्, कुनै केही वर्षपछि जान्छन् । हो, कोरोनालाई

चट्याड लागेर एक घाइते, एक घर जल्यो

ओखलढुङ्गा, बैशाख २८। ओखलढुङ्गाको विलन्दुमा चट्याड लागेर एक गम्भीर घाइते भएका छन्। चट्याड लागेर चम्पादेवी गाउँपालिका-९ विलन्दु खानीगाउँका मोतीबहादुर विक घाइते भएका हुन्। गम्भीर घाइते विकको स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीबाट उपचार भइरहेको छ। त्यस्तै दिउँसो ३:१५ बजेको समयमा परेको चट्याडले चम्पादेवी गाउँपालिका-९ ओखनीका खड्गबहादुर कार्कीको घर जलेर नष्ट भएको छ। आगलागीबाट घरभित्र रहेका धनमाल, अन्नपात, लताकपडा र भाँडाकुँडा जस्ता रु २० लाखभन्दा बढीको क्षति भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय ओखलढुङ्गाका प्रहरी निरीक्षक शिव कट्टेलले बताए। दिउँसो ३:१५ देखि शुरू भएको आगलागी प्रहरी र स्थानीयवासीको सक्रियतामा बेलुका ५ बजेमात्र नियन्त्रणमा आएको थियो। यस वर्ष जिल्लाको लिखु र चम्पादेवी क्षेत्रमा चट्याडका कारण ठूलो जनधनको क्षति भइरहेको छ।

हेरोइन मुद्दाका फरार प्रतिवादी पक्राउ

भापा, बैशाख २८। अवैध लागूऔषध हेरोइन मुद्दाका फरार प्रतिवादी मेचीनगर नगरपालिका-१० घर भएका २७ वर्षीय हर्कबहादुर तामाङलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। जिल्ला अदालत भापाको २०७५ असार २६ गतेको फैसलाले लागूऔषध हेरोइन मुद्दामा १ वर्ष कैद सजाय ठहर भई फरार रहेका उनलाई इलाका प्रहरी कार्यालय काँकडभिट्टाबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो। उनलाई फैसला कार्यालयको लागि जिल्ला अदालत भापा भद्रपुरमा उपस्थित गराइएकोमा अदालतको आदेशले बाँकी कैद भुक्तानको लागि कारागार कार्यालय चन्द्रगढी पठाउने जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ।

युवासंघले बनाएको अग्नि पीडितको घरको चर्चा

विनोद सापकोटा

भापा, बैशाख २८। भापाको शिवसताक्षी नगरपालिकामा नेकपा एमालेको भातृसंगठन युवासंघ नेपालले स्थानीय एक अग्नि पीडितलाई घर निर्माण गरेर हस्तान्तरण गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुऱ्याएको छ।

इटा, दुइगा, बालुवा र रडको सवैकाम निर्माण मजदुरले सकेको युवासंघ शिवसताक्षी नगर अध्यक्ष फुर्बा तामाङले बताए। उनले कोरोना सङ्क्रमणका कारण बन्दाबन्दी नभएको भए बैशाख २० गते अगावै अग्निपीडितलाई घर हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम रहेको बताए। निषेधाज्ञाको कारण केही प्राविधिक समस्या भएकोले विलम्ब भएको अध्यक्ष तामाङले बताए का छन्।

युवासंघ शिवसताक्षी नगरले बनाउने घरको छाना र रंग रोगन मात्र बाँकी रहेको छ। सोमबार घर निर्माणस्थलमा पुगेका अध्यक्ष तामाङले अब केही दिनमा अग्निपीडितलाई घर जिम्मा लगाउने बताए। युवासंघ शिवसताक्षीले एक भव्य कार्यक्रमको आयोजना गरेर संविधानसभाका सभाभूख सुभाषचन्द्र नेम्बाङमाफत अग्नि पीडितलाई घर हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम गरेको बताएको छ। 'कोभिडको कारणले मुलुक नथलिएको भए यसअघि नै घर निर्माण सम्पन्न गरेर हस्तान्तरण गरिने थियो' - युवासंघ शिवसताक्षी नगरका अध्यक्ष

तामाङले भने।

शौचालय, भान्सा र चारवटा कोठासहितको घर निर्माणमा युवासंघ शिवसताक्षी नगरले करिब ६ लाख रुपैयाँ खर्च गरेको छ।

शिवसताक्षी नगरपालिका वडा नम्बर ७ भारवारीका अग्नि पीडितको घर बनाइदिएर शिवसताक्षी नगरमा नेकपा एमालेको युवा सङ्घ नेपालले प्रशंसनीय कार्य गरेको पाटी समेतले बताएको छ। भापाको शिवसताक्षी नगरमा युवाहरूले अग्निपीडितको घर निर्माण गरेको कुरा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको सचिवालय समेतमा चर्चा भएको सचिवालयका सदस्य चेतन अधिकारीले बताए। उनले भने- 'अग्निपीडितको घर निर्माण कार्यमा युवासंघ लागीपरेको भापाबाट खबर आएको प्रधानमन्त्रीले पनि जानकारी राख्नु भएको छ।'

आगोले जलेर घर खरानी भएका पीडितको घर निर्माण गरिदिने नेकपा एमालेको भातृ संगठन युवा संघ शिवसताक्षीले यसअघि घोषणा गरेको थियो। युवा संघको यो कार्यको जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रमा चौतर्फी प्रशंसा भएको छ। गाएको चैत्र २७ गते राति विद्युत् सर्त भई स्थानीय रामबहादुर खड्काको घर आगलागीमा परेर नष्ट भएको थियो।

आगलागीबाट उनको करिब २५ लाख बराबरको धनमाल जलेर नष्ट भएको थियो। युवा संघ नेपाल शिवसताक्षी नगर कमिटीको अगुवाइमा घर निर्माण भएपछि पीडित परिवारका छिमेकी र आफन्त समेत खुशी भएका छन्। स्थानीयवासीले भने- 'मन मिल्थो भने युवाले समाज रुपान्तरणका अनेकौं रचनात्मक कामहरू गर्न सक्नेछन्।'

गोरूको मासु बेचेको आरोपमा दुई जना पक्राउ

भापा, बैशाख २८। गोरूको मासु बेचिबिखन गरेको अभियोगमा विर्तामोड नगरपालिका-५ डेरा गरी बस्ने भारत घर भएका २५ वर्षीय महमद नसिम आलम र १८ वर्षीय किशोरलाई सोमबार विहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। उनीहरूले कोठाभित्र गोरूको मासु बेचिबिखन गरिरहेको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ इलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनीबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई मासु काटिरहेको अवस्थामा १५ किलो ५ सय ग्राम गोरूको मासुसहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ।

कालोबजारी र मूल्यबृद्धि नगर्न आग्रह

दीपेन बिश्वकर्मा

बुधबारे, बैशाख २८। बुद्धशान्ति गाउँपालिकाले मंगलबार बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको बुधबारे बजार मंगलबार पुनः अनुगमन गरिएको छ। कोरोना भाइरसको बढ्दो संक्रमणका कारण सरकारले जारी गरेको निषेधाज्ञाका विचमा बुद्धशान्ति गाउँपालिका, गाउँपालिका उद्योग वाणिज्य संघ, इलाका प्रहरी कार्यालय बुधबारे, सशस्त्र प्रहरी बल, बुधबारे जेसीजसहितका निकाय तथा संघस्थाले एकैसाथ बजार अनुगमन गरेका हुन्। बुद्धशान्ति गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष

मीरा भुतेलको नेतृत्वमा बाई नं. १ का वडाध्यक्ष भीमकुमार नेवार, इलाका प्रहरी कार्यालय बुधबारेका प्रमुख निराजन कट्टवाल, बुद्धशान्ति उद्योग वाणिज्य संघ बुधबारेका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद उप्रेती, पत्रकार लगायतको टोलीले गरेको अनुगमनमा मूल्यसूची, सुरक्षाका मापदण्ड (हातधुने साबुन पानी, सेनिटाइजर) मूल्यवृद्धि, कालोबजारी जस्ता कुरालाई ध्यानमा राख्दै बजार अनुगमन गरिएको हो। संकटकाल बेला खाद्यान्न, तरकारी जस्ता कुरामा मूल्य बढेपछि टोलीले अनुगमन गरेको हो। साथै व्यापारीलाई कालो बजारी, मूल्यवृद्धि नगर्न आग्रह गरिएको

समयमा रगत नपाउँदा सुत्केरीको निधन

सुखवासभा, बैशाख २८। सोमबार सुत्केरी बेथा लागेपछि सङ्घवासभाको दुर्गम सिलिचोड गाउँपालिका -३की २६ वर्षीया सिजना कुलुङलाई ताम्कू प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा भर्ना गरियो। केन्द्रमा भर्ना भएको केही घण्टामै कुलुङले साधारण रुपमै शिशु जन्माइन्। जन्मिएको केही समयपछि सुत्केरीको रक्तश्राव हुन थाल्यो। अत्यधिक रक्तश्राव भएपछि उनलाई थप उपचारका लागि जिल्ला अस्पताल खाँदवारी पठाइयो।

सदरमुकाम खाँदवारी लैजाने क्रममा सिलिचोड-३की उनको सोमबार राति ७ बजे मृत्यु भएको सिलिचोड-३का वडाध्यक्ष प्रतापसिंह तामाङले जानकारी दिए। जिल्ला अस्पताल खाँदवारी ल्याउने क्रममा खाँदवारी-१० चन्दनपुर आइपुगेपछि मृत्यु भएको वडाध्यक्ष तामाङले बताए। स्वास्थ्य केन्द्रमा सुत्केरी गराउन आएको कुलुङको अत्यधिक रक्तश्राव भएपछि ताम्कू प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रले थप उपचारका लागि जिल्ला अस्पताल रेफर गरेको ताम्कू प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रका प्रमुख डा. भारती पण्डितले जानकारी दिए। शिशु जन्मिएदेखि नै अत्यधिक रक्तश्राव भएको र साल अड्किएपछि थप उपचारका लागि सदरमुकाम खाँदवारी लैजान रेफर गरिएको थियो। रक्तश्राव भएपछि उनलाई तत्काल रगतको

चाहिने भएपछि ताम्कू प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा उपलब्ध नभएकाले थप उपचारका लागि जिल्ला अस्पताल लैजाने क्रममा वाटैमा ज्यान गएको उनका श्रीमान वलिराम कुलुङले जानकारी दिए। सदरमुकामसँग सडक सञ्जाल नजोडिएको सिलिचोडमा गाडी आवतजावत हुन सक्दैन। कच्ची बाटो र समयमा एम्बुलेन्स नपाएका कारण श्रीमतीको वाटैमा निधन भएको वलिरामले दुखेसो पाए। शिशुको स्वास्थ्यवस्था सामान्य रहेको जनाइएको छ। राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रमले सुत्केरी तथा गर्भवतीलाई निःशुल्क उद्धार गर्ने गरे पनि दुर्गमका नागरिक अनभिज्ञ भएकाले यस्तो घटना भइरहेको छ।

पाँचथरमा थपिँदै सङ्गमित

पाँचथर, बैशाख २८। जिल्लाका नयाँ भेरियन्टको कोरोना भाइरसका सङ्गमितको सङ्ख्या दिनहुँ बढिरहेको छ। मंगलबार विहानसम्ममा सङ्गमितको सङ्ख्या ४७ पुगेको छ। सोमबार जिल्लामा १३ नयाँ सङ्गमित थपिएका छन्। सदरमुकाम फिदिममा पाँच सङ्गमित थपिएका छन् भने तुम्बेवामा पहिलोपटक एकजना सङ्गमित फेला परेको स्वास्थ्य कार्यालय पाँचथरमा प्रमुख नारद सुवेदीले जानकारी दिए। फिदिममा यसअघि भेटिएका सङ्गमितहरूको कन्ट्याक्ट ट्रेसिङमा परेकाहरूमा गरिएको एन्टिजेन परीक्षणमा नयाँ सङ्गमित थपिएका हुन्। यता याडवरकमा सोमबार एकै दिन सात जनामा सङ्गमन देखिएको छ।

स्वास्थ्यकर्मीका अनुसार याडवरक-४ थपुमा पाँच र याडवरक-२ फलैचामा दुई जनामा सङ्गमन देखिएको हो। उनीहरू सवैको एन्टिजेन परीक्षण गरिएको हो। सोमबार नै थप सात जनाको पीसीआर परीक्षण गरिएको भए पनि नतिजा आउन बाँकी छ। थपिएका जिल्ला प्रशासन कार्यालयको कोभिड-१९ दैनिक रिपोर्ट अनुसार एकजना सङ्गमित निको भएका छन् भने एक उपचारमा छन्। बाँकी सबै होम आइसोलेशनमा छन्। कार्यालयले रिपोर्टमा कूल सङ्गमितको सङ्ख्या ४० उल्लेख गरेको छ। सोमबार नै ४ वजेभन्दा पछि याडवरकमा सातजना सङ्गमित थपिएका हुन्। गत आइतबार

मात्रै पाँचथरमा १७ जना सङ्गमित थपिएका थिए। सङ्गमितको सङ्ख्यामा वृद्धि भएसँगै मंगलवारदेखि पाँचथरमा निषेधाज्ञा जारी गरिएको छ। विहान ९ बजेसम्म सदरमुकाम फिदिममा सार्वजनिक सवारीका साधन ठप्प प्रायः देखिएका छन्। निर्माण कार्यमा प्रयोग भएका सवारी भने सञ्चालनमा देखिएका छन्। विहान ५ देखि ९ बजेसम्म अत्यावश्यक सेवाका पसल तथा सेवा खुल्ला गरिए अनुसार पसल खुलेका छन् भने सडकमा सवैसाधारणको उपस्थिति सामान्य छ। आजदेखि शुरू भएको निषेधाज्ञा एक साताका लागि जारी गरिएको

करेन्ट लागेर बालकको मृत्यु

धनकुटा, बैशाख २८। धनकुटा नगरपालिकाका ५ बाल मन्दिरस्थितमा बस्ने राजु श्रेष्ठको छोरा १० वर्षीय संजोग श्रेष्ठको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको छ। सोमबार बेलुका ६ बजे आफ्नै घरमा विजुलीको होल्डरमा बल्ब लगाउने क्रममा करेन्ट लागेर घाइते भएका बालकको जिल्ला अस्पताल धनकुटामा उपचारको क्रममा बेलुका ८ बजे मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनकुटाले जनाएको छ। उता भोजपुर पोवाडामा

गाउँपालिका-१ अरुणडाँडाका ३० वर्षीय निमा दावा शेर्पाको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको छ। विजुलीको लाइन बिग्रिएकोले उनी साथीहरूसँग आफ्नै घर छेउमा रहेको ट्रान्समिटरमा भन्दा लगाई चढ्ने क्रममा करेन्ट लागेर अन्दाजी २५ फिट माथिबाट खस्दा घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको छ। घटनाको बारेमा जानकारी पाउन साथ इलाका प्रहरी कार्यालय तिवारीभञ्ज्याङबाट टोली खटी गई थप अनुसन्धान गरिरहेको छ।

अर्जुनधारा यातायात प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित आरम्भदायी यात्रा

विर्तामोडबाट रवि विहान ९ बजे गाडी नम्बर १७९९ अनुप, १८४२६९२८८८, ५४६ उत्तम १८४२६७२८२४, चन्द्र ५२६-१८६७९९३९९१ साथै समालटार, २:१५ बजे सानुबर्द २:४५ बजे दैनिक सेवा उपलब्ध छ। अध्यक्ष: गोपाल घिमिरे (९८४२६८७५६), विर्तामोड काउन्टर सीताराम आचार्य: ९८४२६२३१५२

ताप्लेजुड-पाथीभरा सफल यात्रा

विर्तामोडबाट ताप्लेजुड हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेक्म्बू, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस्। ताप्लेजुड पाथीभरा काउन्टर मो. ९८०३२५०४७२/९८०१३६४०९३

नाइट्रोसोन चक्कीसहित पक्राउ

मोरङ, बैशाख २८। मोरङ विराटनगर-१३का २८ वर्षीय वीरनारायण यादवलाई लागूऔषधसहित पक्राउ गरिएको छ।

लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले विराटनगर १६ दरैया बस्तीबाट उनलाई लागूऔषध स्प्राइकोर-बोन प्लस ४८ चक्की, नाइट्रोसोन ६२ चक्की, डाइलेक्स डीएम्स १० बोतलसहित पक्राउ गरेको हो। पक्राउ परेका यादव उपर थप अनुसन्धान भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय रानीले जनाएको छ।

सुरक्षा गार्डको आवश्यकता

२५ वर्ष माथि ५० वर्षसम्म उमेर भएका पुरुष र २० वर्षदेखि ३० वर्ष उमेर भएका महिला सेक्सुरिटी गार्डको आवश्यकता परेको हुँदा इच्छुकले त-सम्पर्क गर्नुहोला। भू.पू. आर्मी, प्रहरीलाई विशेष ग्राह्यता। विराट गोर्खा सेक्सुरिटी प्रा. लि. सम्पर्क कार्यालय विर्तामोड सिटी सेन्टर पूर्व, बेबी कलेज रोड फोन : ९८४२६२५०२०, ९८०४७३५६८, ९८०४५६७८७२

पसल बिक्रीमा

विर्तामोडस्थित शनिचरमे रोड राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक अगाडि चालू अक्साको कोल्ड सेन्टर बिक्रीमा। सम्पर्क : ९८१४९६३४८८८

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल विर्तामोड भापामा हाडजोर्नी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार। जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू - गर्धन, डाड, कमर दुख्ने, डिस्क प्रोव्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी छिडिएको - बाथ रोप, युरिक एसिड बढेको, आर्बराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाप भएको - शरीर क्रमभ्रमाउने, पोलने, लाटो हुने, कान्छे, - प्यारालाइसिस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाड्गिएको विरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ। - प्यारालाइसिस भएका तथा छिट्टै नसक्ने विरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ। स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड नेपाल टेलिकम पूर्व विर्तामोड, भापा (फोन : ०२३-५४०१२३, ९८०३१५४९१९)

सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला। भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई बित्तमोड सम्पर्क राजकुमार श्रेष्ठ ९८५२६४६००५ ९८०६०१०४१० ९८४२६३४६२७ ०२३-५४६००५ दमक सम्पर्क: देवी सिटोला ९८२४७७९१८५ ९८४२७६०२६५ ९८४२३२३४३०

चिनारी राजश्व सेवा सेन्टर

- अनलाइन कर भुक्तानी / कर चुक्ता प्रमाणपत्र - पर्सनल पान नम्बर पनि बनाइन्छ। - सरकारी निकायमा व्यवसाय दर्ता गर्नको लागि कागजात तयार गर्ने। - लेखा परीक्षण /VAT BILL सम्बन्धी काम मो. ९८०४९७६४०६, ९८४२६४३३७५

सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई
अत्याधुनिक ट्रबो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको ट्रबो ट्यांकीबाट सल्लोमा इन्भर्नसिड हलुकरको सेफ्टी ट्यांकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्।
वट्ट फोन मद्दत सेवा
सम्पर्क: ०२३-५५०६२० ९८४२६५५७००, ९८०४९३८१००, ९८०७९३०४०, ९८१७९२३३९४

साम्रा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सरसफाई
भापामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको ट्रबो र सल्लो ढल तथा सेफ्टी ट्यांकी सरसफाईको लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस्।
साइरा सेफ्टी ट्यांकी सेवा
सम्पर्क: ९८१४९९३७१२, ९८२४९८१७७४, ९८४२६७७८५५, ९८६२६४८८२८

ककट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - महत्वाकांक्षी कार्य प्रारम्भ हुनेछ। विच्छोडिएको आफन्तसँग भेटघाट पनि हुनेछ। तर, खानपानको असावधानीले स्वास्थ्यमा समस्या आउन सक्छ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) - नजिकिएको विवादास्पद व्यक्तिले समस्या निम्त्याउन सक्छ। परिस्थितिवश विवादास्पद काममा अप्रसर हुनुपर्नेछ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ण. ट. पे. पो) - कटुनैतिक व्यक्तिको फन्सामा परिनाले फजूल खर्च हुनेछ। शुभचिन्तकहरूको राय लिएर आँधि बढ्नुहोला।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तू. ते) - अर्थ अभाव खटिकनाले चिताएको काम पूर्ण नहुन सक्छ। बनिस्केको काम दोहोऱ्याउनुपर्ला। समय दिन नसक्दा काम अचुरो रहनेछ।
बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - लगानी बढाउनुपर्ने परिस्थिति आउन सक्छ। आक्षेप लगाउनेहरू सक्रिय हुनेछन् भने सहयोग गर्नेहरू कमै भेटिनेछन्।
घनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. ढ. डे. डो) - शुभचिन्तकहरू समेत टाढा हुनेछन्। धेरै लगानी गर्दा कममात्र फाइदा हुनेछ। साथीभाइको सहयोगले यात्रा हुनेछ।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खो. गो. गि) - भौतिक साधन जुट्नाले प्रसन्नता मिल्नेछ। आयआजन्का स्रोत बढ्नेछन् भने व्यापारमा पनि बढी नै फाइदा हुनेछ।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दो) - गरिएका कामको राम्रै मूल्यांकन हुनेछ। साभेदारीमा पनि राम्रो फाइदा हुनेछ। आध्यात्मिक बढ्नाले परिवारजनका आवश्यकता पूरा हुनेछन्।
मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. च. चि) - दिगो फाइदाका लागि लगानी बढाउन सकिनेछ। चिताएको काम बन्नेछ भने अक्सरले राम्रै लाभ दिलाउनेछ।

ज्यो. मधुसूदन रिजाल (स्वर्णपत्र विजेता)
वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र
शनिचर रोड, विर्तामोड (९८४२७४९१९)